

Melbourne, 20. avgusta 1994

NA OTVORITVI UCNIH PROGRAMOV

Z leve: Phil Honeywood, parlamentarni sekretar za etnične zadeve in Gel Freeman, ravnatelj Victorian School of Languages

Melbourne, 20. avgust 1994 - Zbrani učitelji jezikov v Victorian School of Languages na University High School; v drugi vrsti z leve: Sandi Ceferin in Viki Mrak

ZAHVALA AVSTRALSKIM ROJAKOM

Po tej poti bi se rad zahvalil v imenu Krščanske kulturne zveze vsem rojakom v Avstraliji, ki so tako prijazno sprejeli Mešani pevski zbor "Gallus". Prav tako pa se zahvaljujem gospodu Cvetku Faležu, ki nas je stalno spremjal. Doživeto nam je predstavil lepote Avstralije in slovenska verska središča in ostale kraje kjer živijo Slovenci.

Osebno sem prinesel nekaj šolske literatire, ki jo uporabljam na naših osnovnih in srednjih šolah in jo razdelil verskim središčem. Ti učbeniki so na razpolago vsem, ki imajo opravka s šolsko mladino. Z gospo Sasho Ceferin smo se dogovorili, da bomo sproti pošljali novo šolsko literaturo v verske centre.

Še enkrat se vam zahvaljujemo, da nam pošljate vaš cenjeni časopis. Tako bomo vedno obveščeni kako živijo in kaj delajo naši rojaci v Avstraliji. Posebne čestitke in dober potek želimo vaši mladini, ki se bo srečala konec meseca na mladinskem dnevu v Adelaidi.

Hvala vsem, ki ste nam omogočili čudovito potovanje po Avstraliji. Lep pozdrav iz Celovca! Za Krščansko kulturno zvezo

Nužej Tolmajer
tajnik

Nužej Tolmajer

14-DNEVNIK
Cena \$ 2.00

AUSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

LETO 2 / št. 35
14. SEPTEMBER / kimavec

ZAHVALA SVOJIM ROJAKOM

Kakor ste me prisrčno sprejeli, tako se Vam prisrčno zahvaljujem za nepozabna srečanja na svojem literarnem popotovanju po Avstraliji.

Zahvalo izrekam najprej Slovensko-avstralskemu literarnemu umetniškemu krožku (SALUK) za pripravo literarnega popotovanja, organizacijo in pomoč, vsakemu članu posebej, zlasti pa še pesniku JOŽETU ŽOHARJU.

Hvala za vse prijaznosti in skrbi Ani in Štefanu Šernek, Berto Pribecu, patru Tonetu Gorjupu, Elici Rizmal, Ivanki Škop, Marjanu Peršiču, Mari Mericki, Štefki in Tonetu Resnik in vsem za gostoljubnosti na domovih, v društvih in verskih središčih.

Posebno se zahvaljujem tistim društvom in posameznikom, ki so z odprtimi srci izražali ljubezen, ponos in zvestobo naši samostojni Sloveniji in so tako pritrjevali moji ljubezni, ponosu in zvestobi, kakor sem jih z odprtim srcem izpovedoval s svojo poezijo. VSÈM prisrčna zahvala in vesel pozdrav z najboljšimi željami tudi v imenu svoje žene Sonje.

Tone Kuntner

Tone Kuntner

ADELAIDE

MLADINSKI KONCERT
V organizaciji verskih središč v Avstraliji
Sobota, 24. september 1994 ob 18 uri v
dvoranji
SLOVENSKEGA DRUŠTVA ADELAIDE

Oblike medsebojnega sodelovanja moramo največkrat iskati, včasih pa se vrata stikov odpro kar sama in spontano... Z obiskom pevskega zbora Gallus iz Celovca so postavljeni novi mostovi, upajmo dolgoročnega sodelovanja koroške in avstralske Slovenije.

Zive vezi s Korošči je uspelo splesti med drugim tudi Sashi Ceferin, in to na polju jezikovne kulture in izobraževanja. S Korošči pa je povezala tudi naš časnik, za kar smo ji izredno hvaležni.

Potom združenja SLOVENSKA BESEDA, katerega predsednica je, je najprej naročila na naš časopis Krščansko kulturno zvezo (KKZ) in rojaka, ki je bil pri nas na pevski turneji. Kmalu po sprejetju prve številke se nam je po faxu oglasil tajnik KKZ Nuže Tolmajer in nam poslal še naročilnico za Glas Slovenije. Prosil nas je za objavo zahvale avstralskim Slovencem - tistim, ki so zarisali v srečih Korošcev prijetne spomine (beri na strani 1). Poslal nam je tudi nekaj odmevnih člankov iz časopisa (beri "tisk" str. 6), ki nosijo nadvse hvaležne in obetavne naslove: "Avstralija nam je bližja, kakor mislimo", "Pesem povezuje zamejsko Koroško in zdemsko Avstralijo", "Živeli avstralski Slovenci".

Tako se bo torej odslej razen Slovenije, Švice, ZDA in Nove Zelandije, tudi koroška Slovenija srečevala z našim časnikom ter se seznanjala z aktivnostmi članov avstralske slovenske skupnosti. Pri vsakem skupnem delu gre za iskanje novih oblik delovanja, gre za posvečanje novim izizzivom in rešitvam. Upamo, da bo to veljalo tudi za ta most med Avstrijsko Koroško in nami. Korošči "koala!" za ponujeno roko sodelovanja. Koala? Ja, tako ste rekli v Avstraliji: namesto "hvala" kar "koala".

Oglasite se nam kaj in bodite prisrčno pozdravljeni.

IZ DNEVNIKA Stanke Gregorić UREDНИЦЕ

PA ŠE TO

Pred dnevi stopim v obnovljeno samopostrežno pošto v Knox City-ju v Melbournu. Zaustavim se pred polico z znamkami, ki so razvrščene po zonah. Pod zono 5 so znamke za \$ 1.20 in seznam držav (večina evropskih) za katere moramo na kuverto nalepiti znamko te vrednosti. Med navedenimi državami ni Slovenije (in tudi Hrvaške ne). Prosim za managerja in ga vprašam zakaj, obenem pojasnim, da sta obe državi priznani že tri leta in pol, da nas je v Avstraliji kar lepo število, in tega dejstva Australia Post ne more zanemarjati. Pritrdi mi in mi ponudi telefonsko številko glavnih pisarn nadležnih za pritožbe potrošnikov. Ljubeznemu uslužbencu pojasnim kako in kaj in obljudi mi, da bodo spisek držav zone 5, zaradi mojih pripomb, ponatisnili in razposlali na vse pošte po Avstraliji v roku šestih ali osmih tednov. Dragi bralci, saj veste, da imamo med nami "watch dog službo", pridružite se nam tudi vi. Ali bo po dveh mesecih na spiskih vaših samoposrežnih pošti pod zono 5 Slovenija ali ne, sporočite nam!

Vaša Stanka

GLAS SLOVENJE JE NEDOBIČKONOSEN ČASNIK, NAMENJEN SLOVENSKI SKUPNOSTI V AVSTRALIJI
THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON-PROFIT NEWSPAPER IN THE SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNiku NE PREDSTAVLJajo VEDNO MNENJA, UPRAVNEGA ODBORA, OBČASNIH SODELAVCEV IN UREDNICE. AVTORJI SAMI ODGOVARJajo ZA SVOJE PRISPEVKe.

DEJALI SO...

Slovenci bomo duhovno veličino in septembrsko bližino papeževega obiska pri sosedih Hrvatih občutili globje kot kdaj prej, seveda v tokratnem upanju in veri za njegovo prisotnost tudi v srečih Slovencev, kakor tudi v globoki zahvali za pomoč Vatikana pri našem osamosvajaju...

Katarina Groegl v DELU

PIŠEJO NAM ...

Spoštovanu uredništvo,
prosim, da objavite moje pojasnilo k članku g. Marice Podobnik v Glasu Slovenije št. 34

Spomenik v Stari Gorici v parku CORSO ITALIA PARCO DELLA RIMEMBRANZA je bil postavljen v spomin žrtvam soške fronte iz I. svetovne vojne. To dobro vem in ga poznam, saj smo tja zahajali mladi zaljubljeni s svojimi dekleti. Leta 1944 so ga domobranči skupaj z Nemci (namen ni bil slab, saj so s tem že leli zmanjšati italijanski vpliv v tem mestu), pognali v zrak. Dobro se spominjam noči, ko je močna eksplozija zatresla vse mesto. Nedaleč od ostankov tega spomenika so Italijani postavili dve marmornati plošči. Nanju so vklesali 600 imen. To naj bi bila imena njihovih ljudi in vojakov, ki so jih ob koncu vojne partizani odpeljali in pobili. V resnici pa je večina imen fašistov iz divizije XMAS, ki je imela postojanko v Trnovev. To postojanko so napadli partizani in v boju je podleglo precej fašistov, katerih imena so na plošči. Pred kratkim smo brali v tržaškem časopisu, da v Stari Gorici še vedno živijo nekateri ljudje, katerih imena so vklesana na teh ploščah.

Zivel sem pod goriškim gradom. Ponoči so gnali slovenske jetnike na grajsko dvorišče in slišali smo strele, nato brnenje kamionov, ki so vozili trupla v neznanovo grobišče. To so delali ponoči, a sledi krvi, ki je curljala s kamionov po cesti niso utegnili zbrisati. Dan za dnem nas je bilo groza, ko smo gledali te sveže krvave poti. Na dvorišču gradu bi zamači spomenik slovenskih trpinov. Kaj pravite k temu gospa Podobnik? Še to, napad na Trnovo je bil prve dni januarja 1945. Mučenje nedolžnih Slovencev je trajalo vse do 9. maja 1945.

V vojni so bili prizadeti ljudje z ene in druge strani. Sočustvujem z vami, ne glede na to kdo vas je prizadel. Jaz sem bil prizadet od okupatorja in njegovih pomagacev. Preživel sem zapore v južni Italiji, če veste kje so Lipari, in to samo zato, ker sem bil Slovenec - mlad in poln življenja in takrat so me zanimala le lepa dekleta. Vas so mogoče prizadeli partizani. Pravite, da so vam vzeli to kar ste nujno rabili. Meni so četniki vzeli kolo, ki je bilo moje največje bogastvo in to takrat, ko so bežali iz Jugoslavije v Italijo k zavezniškom, ki jih je baje čakal z "odprtimi" rokami.

Zgodovine ne smemo ponarejati in njena dejstva obračati v prid našega prepričanja. Nihče vam ne zameri če poveste kaj vam je ta ali oni storil. Ne morete pa reči, da je spomenik I. svetovne vojne spomenik II. svetovne vojne in da so enako krivi tisti, ki branijo svojo zemljo kot oni, ki jo osvajajo in pri tem pobijajo nedolžne ljudi.

Valentin Brecelj, Macedon, Viktorija, 3. september 94

Draga Stanka,
hvala za redno pošiljanje časopisa Glas Slovenije.

Pater Bazilij je ostal zvest Slovencem z izdajo Misli in z možem trdno upava, da tudi Vi ostanete zvesti izdaji Glasu Slovenije, v slovenskem jeziku.

Zelimo si seveda čimveč novic iz Slovenije. Na vsebinu člankov iz Slovenije pa seveda ne Vi in ne mi bralci ne moremo vplivati. Prav je, da se napiše, kar se dejansko doma dogaja, čeprav kakšna novica človeka vrže iz "tira".

Ostanite zvesti neopredeljenosti v poročanju. Lep pozdrav
Z. in V. Zupančič, Melbourne, 4. september 94

Draga Stanka,
hudo mi je postal, ko sem brala v Glasu Slovenije št. 34-31. avgust 94, da se v Sloveniji bohotijo korupcija, mafija, pohota po hitrem in lahkem zasluzku in da slovenski politiki naredijo prav malo, da bi se to zaustavilo. No ja, sem si dejala, danes je tako po vsem svetu. Huje mi je bilo, ko sem prišla do vrstic, kjer piše, kako Slovenci čakajo v dolgi vrsti pred uradom, ki jim bo podelil italijansko državljanstvo. Ta urad jim obljudbla delo v Italiji (čeprav je tam na milijone Italijanov brez dela) in mladim siguren dostop do študija na italijanskih šolah.

Pred manj kot petdesetimi leti je vlada te dežele pozigala slovenske domove, ugrabljala slovenske sinove, jih pošiljala na fronto v Afriko, Grčijo in Rusijo. Tiste pa, ki niso bili sposobni vojskovanja, je zapirala v ječe, vozila v taborišča, potiskala v peči v tržaški Rizarni. Mojega brata so odpeljali v zapor v Koroneo. Trpičili so ga tako, da je še mlad umrl in zapustil ženo z dvema otroččema. Ni jih bilo mar kako ju bo preživel. Zanjo ni bilo pokojnine vse do nekaj let nazaj. Končno pa, kateri denar naj bi povrnil otroku očeta, ženi moža in materi sina, da ne pristejemo še materialno škodo, ki jo je Italija

prizadela v petindvajsetih letih okupacije Primorske. Podobna usoda je doletela tisočero družin. Takrat se niso brigali kakšno državljanstvo imamo in ali je njihovo početje človeško. Početje proti narodu, ki jim ni storil ničesar, hotel jé le živeti v miru in biti gospodar na domačih tleh. Sedaj obljubljujo nebesa, blagostanje, denar, če Slovenec postane eden od njih. Nikoli niso bili poklicani na odgovor za svoja početja, nikoli se niso opravičili vdomam in otrokom, katerim so ubili očeta, kaj da bi plačali za to. A sedaj, poglejte to širokogrudnost! Pod kakšno pretvezo hočejo osvojiti deželo, po kateri se jim še vedno sline cedijo. In nekateri Slovenci temu nasedajo. Samo počakajte, dokler bo dovolj "Italijanov", pa boste videli čigava bo Primorska. Vaši otroci bodo spet asini (osli), stupidi (zabit), schiavi (sužnji), kot smo bili mi, takrat, ko so nas prisilili v italijansko šolo in nam odvezeli materin jezik. Z orozjem ne morejo začeti, ker bi svet pognal vik in krik da so osvajalcí, bodo pa dosegli svoj cilj z našo nepremišljeno pomočjo.

Ljudje božji, kaj vas je res zapustila pamet!? Vedno smo trdili, da bi raje trikrat na dan jedli krompir v oblicah, kot pa bili vsak dan vsega siti, pod njihovo oblastjo. Kje so hrbitnice ponosa, ki jih hočete zamenjati za špagete?

Nisem napisala teh vrstic iz sovraštva do Italijanov. O, ne! Moja priateljica je Italijanka. Napisala sem jih zato, da obudim spomin na hude case, ki se lahko ponovijo. Posebnega obsojanja vredno pa je še dejstvo, da doma niso na robu preživetja in čemu potem?

V Avstraliji Slovenci skrbimo za slovenstvo dosti bolj kot doma, seveda po svojih sposobnostih in zmožnostih. Imamo slovenski dopolnilni pouk za našo tretjo generacijo (otroci se lahko učijo slovenščine pri slovenskih društvenih ali v državni šoli), dosegli smo, da se poučuje slovenščina celo na univerzi v Sydneju, odlično smo bili zastopani na nedavnem Language EXPO v Sydneju, imamo svoje pevske zbrane, dramske sekcije, slovenske oddaje na raznih radijskih postajah, slovenske revije in časopise, negujemo slovensko literaturo (spet po svojih zmožnostih), med nami imamo nekaj priznanih pesnikov, naši domovi so po takem ali drugačnem ukusu polni slovenskih spominkov, knjig in drugih znakov slovenstva....

V Sloveniji na žalost pišejo na debelo imena gostiln, podjetij, agencij, tovarn v angleščini, nemščini in italijanščini...na Bledu je v hotelu besedo "prosim" zamenjala beseda "prego" in tako naprej in tako dalje ... Po vsem skupaj izgleda, da se bomo Slovenci v tujini ohranili bolje kot tisti, ki živijo v sončnem raju pod Triglavom!

Ivana Škof, Melbourne, 4. september 94

Spoštovani!

Obnavljam naročnino in Vam želim obilo uspeha v bodoče. Časopis je zelo zanimiv in obširno poročanje novic iz matične domovine in od tukaj so nam zelo dobrodoše. S slovenskimi pozdravi

Ivo Klopčič, Newcastle, NSW, 6. septembra 94

Spoštovani,

še beseda dve o koroškem pevskem zboru Gallus, ki je prinesel z lepim petjem v Melbourne mnogo veselja. Mnogoštevilni priljubljeni zbor Gallus je razveselil marsikatero slovensko srce. Korošci so mi obudili spomine iz leta 1954, ko je odpeljalo devet avtobusov s Slovenci iz Trsta in okolice na božjo pot h Gospej Sveti v Celovec. Po bogoslužju so nas Korošci popeljali na grič v gostilno in tam smo v prelepi naravi skupaj prepevali slovenske pesmi. Bili smo kot ena sama družina. Še danes sem Korošcem hvaležna za tako lep sprejem. Tam sem poznala simpatičnega duhovnika, dobrega pridigarja Vinkota Zaletela, zdaj že pokojnega. Leta 1963 je bil z gospodom Škofom Leničem v Avstraliji. Kolikor vem je spisal tri knjige in morda še več. V njegovih knjigah ni niti ene nepotrebne besede, svoja potovanja opisuje tako živo in globoko, da sem pri branju še sama potovala po širnem svetu.

Pevskemu zboru Gallus še enkrat najlepša hvala za vse in tukaj je njihova fotografija, slikani so pred našo slovensko cerkvijo v Kew, Melbourne.

Marcela Bole, Melbourne, 21. avgust 94

Foto: Simon Novak

PTK d.o.o.
Promocija turističnih kapacet
Republike Slovenije
Neubergerjeva 17
Ljubljana 61000, Slovenija
Telefon: + 386 61 302 686
Fax: + 386 61 302 997

Spoštovani!

V izredno veselje nam je, da vas lahko obvestimo, da smo se odločili za izdajo publikacije z naslovom "SLOVENIJA MOJA DOMOVINA" namenjene slovenskim izseljencem po vsem svetu. Publikacija bo izdana 1. 12. 1994, vsebovala bo 100 barvnih strani posebne kvalitete v luksuzni obliki.

Med splošnimi informacijami kot so predstavitev najbolj znanih turističnih krajev v Sloveniji, kulturnih spomenikov, diplomatskih predstavnosti ipd. bi v publikaciji radi vključili še reportažo, ki bi predstavila nekaj izseljenskih klubov.

Zaradi tega vas vladljivo prosimo, da nam na kratko opišete življenje in delovanje v vaših klubih, njihovo strukturo, če pa se nahajate v kakšni lepi hiši pa nam, prosim, pošljite še njen dia ali fotografijo, kot tudi skupne fotografije vaših članov, ki bodo še dodatno popestrije omenjeno publikacijo.

Radi bi vas obvestili, da se ukvarjamо tudi z organizacijo 10 dnevnih promocijskih izletov po Sloveniji za naše izseljence po svetu po zelo ugodnih cenah. Vse informacije o teh izletih smo vam takoj pripravljeni poslati po faxu ali pošti.

Za vaš odziv na poslovni ali osebni bazi, ki bo nedvomno pomagal krepite vedno močne vezi med sonarodnjaki se vam že naprej srčno zahvaljujemo ter se veselimo medsebojnega sodelovanja. S prijateljskimi pozdravi

Uroš Rožič
direktor projekta "SLOVENIJA MOJA DOMOVINA"

VELEPOSLANIŠTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE CANBERRA

OBVESTILO O SEMINARJU ZA UČITELJICE SLOVENŠČINE

Sektor za Slovence po svetu v Ministrstvu za zunanje zadeve nas je zaprosil, da Vam posredujemo naslednjo informacijo o seminarju za učiteljice slovenskega jezika.

Letošnji seminar za učiteljice in učitelje, ki poučujejo v slovenskih šolah na južni polobli in ki so se ga udeležile ravnateljice in ravnatelj slovenskih tečajev v Argentini, je pokazal kako so taka strokovna srečanja koristna in pomemljivo bogatitev tako za udeležence kot tudi organizatorje seminarja. Ta seminar bo postal tradicionalna oblika medsebojnega sodelovanja in vsakoletni projekt sektorja Ministrstva za zunanje zadeve za Slovence po svetu z željo za ohranitev slovenske kulture in jezika med našimi rojaki, ki jih je živiljenska pot popeljala v svet.

V naslednjem letu bo organiziran tak seminar s pričetkom 23. januarja 1995 s tem, da bi udeleženci seminarja prišli v Slovenijo že v soboto, 21. 1. 1995, da se lahko po dolgi poti odpočijejo pred samim začetkom seminarja.

Seminar bosta sestavljala dva sklopa: strokovno teoretičen seminar, ki ga bo pripravilo Ministrstvo za šolstvo in šport (ta del bo potekal v Dolenjskih toplicah) in strokovna ekskurzija po Sloveniji. Seminar bo trajal tri tedne.

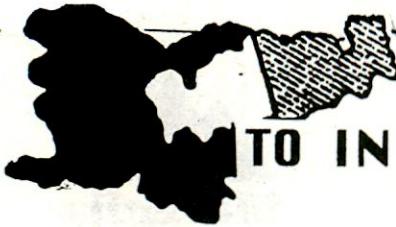
Sektor za Slovence po svetu vabi, da se seminarja udeleži tri do največ pet slovenskih učiteljev in učiteljic, ki poučujejo v Avstraliji. Udeleženci na seminarju bodo imeli krite vse stroške bivanja in nastanitve v času seminarja, vključno s plačilom povratnih letalskih vozovnic iz Avstralije v Slovenijo.

Zal zaradi kadrovskih in tehničnih izpeljave ni bilo moč izbrati ugodnejšega časa za potek seminarja. Prosimo Vas, da preko veleposlananstva do konca septembra pošljete prijave učiteljic slovenščine, ki bi se že zelele udeležiti seminarja.

IN ŠE O VIDEO KASETI SLOVENIA IS...

V prejšnji številki G.S. smo objavili vest o video-kaseti, ki jo je posnetki RTV Slovenije sestavil Ivo Leber iz Melbourne. Za kaseto se očitno zanima veliko naših rojakov, saj je prispelo v SLO - IMPEX COMPANY precej naročil. Žmedo pa je na žalost povzročila telefonska številka, saj smo obakrat objavili fax številko. Torej video-kaseto SLOVENIA IS... lahko naročite na telefon (03) 589 6094

Naslov: SLO - IMPEX COMP., 25 Reserve Rd. Beaumaris VIC 3193

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

NEURJE NAD SLOVENIJO

Konec avgusta se je nad Slovenijo razdivjalo hudo neurje, ki je ponovno prizadelo šentjurško in laško občino. V zaselku Oleše, nedaleč od Reke pri Laškem, je potok odnesel domačinu, ki je popravljal brv. Ogromno škode so naredile tudi strele, ki so treskale predvsem v gospodarska poslopja in netile požare, tako je med gašenjem požara v Mislinjski Dobravi lastnika kmetije med gašenjem zadel infarkt.

ZARADI SUŠE BO MANJ GROZDJA IN TUDI VINA

Zadnje meritve v slovenskih vinogradih pa kljub temu napovedujejo kakovosten pridelek grozinja.

VROČA POLITIČNA JESEN

Lojze Peterle, prvak Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), je napovedal vročo politično jesen. Druga najmočnejša stranka v parlamentu bi do začetka oktobra rada dvostrankarsko koalicijo LDS (Liberalna demokracija Slovenije)-SKD, namesto dosedanjih povezav LDS s SKD in z ZLSD (Združena lista socialnih demokratov). Zapleta se tudi pri novi koaliciji za lokalne volitve, v kateri naj bi bil poleg SKD, SDSS (Janševa Socialdemokratska stranka Slovenije) in SLS (Podobnikova Slovenska ljudska stranka) še nekatere zunajparlamentarne stranke, kot sta načrtovala Janez Janša in Marjan Podobnik. Peterle je zagotovil, da krščanski demokrati ne bodo popustili pred izsiljevanjem partnerjev, kar zadava datumata podpisa novega koaličnega sporazuma, ki naj bi ostal izrecno na ravni občin in ne tudi na vladni ravni.

VABILO PAPEŽU NAJ OBIŠČE SLOVENIJO PRIHODNJE LETO

Da je bil papež povabljen v Slovenijo tako s strani Slovenske škofovске konference kakor tudi predsednika države in vlade ter zunanjega ministrstva, je splošno znano. Škofovská konferencia ga je povabila v Slovenijo še 27. septembra 1993 s posebnim pismom. Julija 94 so ga ponovno povabili, vendar se papež letos ne bo mogel odzvati vabilu.

DRUGAČNI IZPITI IZ SLOVENŠCINE ZA NOVE DRŽAVLJANE

Preizkusi znanja za nove državljanje bodo pred strokovno komisijo Centra za slovenščino. Tako bodo recimo od zdravnika zahtevali več kot od delavca, znanje jezika pa bo moč dokazati tudi na univerzah kot znanje drugega jezika. Spremembe so zapisane v dopolnitvah zakona o državljanstvu RS.

PO KONČANI VOJNI V BIH BODO KRIMINALCI DRLI ČEZ SLOVENIJO

Uradni predstavnik ameriškega FBI Robert L. Farmer je avgusta obiskal slovensko ministrstvo za notranje zadeve. Dejal je, da zaradi tranzitnega položaja Slovenije čez njo vodi takoimenovana Balkanska pot z mamilji. Kar pa je izredno pomembno je bojazen, da bodo po

končani vojni v BiH kriminalci s tega območja množično drli čez Slovenijo v Evropo.

JAVNOST O VEROUKU

V slovenski javnosti je veliko polemik o tem, ali naj Cerkev sodeluje v šolskem programu in kako. Delova služba Stik je med telefonskimi naročniki opravila anketo. Odgovori na vprašanje, kakšen je odnos Slovencev do verskih predmetov v šoli, so bili, naj bi bili omenjeni predmeti le izbirni, saj se je tako odločilo 42,3 odstotka anketirancev. 36,6 odstotkov vprašanih meni, da sodijo v šolo, 17,6 pa zagovarja njihovo uvedbo v šole. Skoraj polovica (49,6 odstotka) vprašanih meni, da naj bi bil verski pouk v šoli zajet v splošni predmet o verstvih, 39,9 odstotka je odgovorilo, da naj bi potekal v obliki verouka. Nekaj manj kot šestim odstotkom anketirancev je bilo pri tem vprašanju vseeno, približno devet odstotkov pa jih na to ni znalo odgovoriti.

DVIGNITI RAVEN

TRANSPLANTACIJ V SLOVENIJI

Z umrli so začeli presajati ledvice leta 1986, že nekaj let prej pa z živimi darovalci. Tako je bilo doslej opravljenih približno 238 presaditev, na poseg vedno čaka kakšnih 180 ljudi - od vsega 850 bolnikov, ki so na dializi. Presaditev trebušne slinavke zaenkrat ni tako aktualna, ker so po svetu ugotovili, da ni bilo pričakovanih rezultatov. Kostni mozek je mogoče presaditi le z živega dajalca, že dolgo se presajajo kosti in rožnice.

V Sloveniji s težavo pridobivajo dovolj organov za presajanje; potrebovali bi vsaj 30 darovalcev na leto.

ZAČELJ S PROIZVODNJO DOMAČEGA IZUMA

Izum Vlada Markoviča, gonilo za invalidske vozičke z mišično silo, ki je na svetovnem sejmu izumov Eureka 1992 prejel najvišje priznanje, gre letos oktobra v serijsko proizvodnjo.

TEŽAVE Z LJUBLJANSKIMI TAKSISTI

Stevilo taksistov v Ljubljani narašča, trenutno jih je 500, vendar so pogoji za dobrega taksista premalo zahtevni. Ker je več društev, podjetij in samostojnih taksistov, so tudi cene različne. Marsikateri taksist ne pozna niti ljubljanskih ulic, s strankami pa ne zna govoriti slovensko, dvoletna poklicna šola pa že nekaj let ni več obvezna. Zgodilo se je že, da ljubljanski taksist ni vedel kje je Holiday Inn hotel, drugi pa je namesto v Ljubljansko ulico rojakino iz Amerike zapeljal kar na Ljubelj.

"OKOPI" JANEZA JANŠE

Nova knjiga Janeza Janše *"OKOPI"* bo izšla novembra letos. V prednaročilu je dosti cenejša, stane 3.860 SIT, po izidu pa bo cena 4.460 SIT, seveda je treba prišesti še poštino. Naročite jo lahko pri *Založbi Mladinska knjiga d.d.*, *Prodaja po pošti, Slovenska 29, 61000 Ljubljana*.

V ENEM STAVKU od 1. do 8. septembra 94...

— Zeleni Slovenije so od premiera Drnovška zahtevali, da zaradi afere z izvozom strupenih odpadkov v Kolumbiju odstavi ministra za okolje in prostor Pavleta Gantaria

— Poslanca Slovenske nacionalne desnice Poljsak in Lap vložila predlog sprememb in dopolnitv zakona o državljanstvu RS

— V Turističnem podjetju Portorož in Igralnici Casino je inšpekcija Službe družbenega knjigovodstva že prejšnji mesec odkrila vrsto nepravilnosti; podjetji naj bi v zadnjih letih narobe "razporedili" za okoli dva milijona mark denarja in tako oškodovali državo

— V Sloveniji je še 20.061 beguncev iz BiH od teh jih 9000 živi v 28 zbirnih središčih po Sloveniji, drugi pa pri družinah oziroma sorodnikih

— Sveti sedež s posebnim odlokom 12. avgusta letos imenoval mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja za apostolskega administratorja Razkrije in Strigova; odlok velja od 1. septembra

— Delegacija pod vodstvom ministre za delo, družino in socialne zadeve odpotovala na svetovno konferenco o prebivalstvu v Kairo

— Predsednik parlamenta Herman Rigelnik odstopil s funkcije poslanca in predsednika državnega zbora RS

— Parlamentarni odbor za mednarodne odnose razpravljal o slovensko italijanskih odnosih

— Premier Drnovšek s predsednico deželne vlade Furlanije-Julijskih krajinc Aleksandro Guerra govoril o vključevanju Slovenije v EU, možnostih za poglabljanje gospodarskega in obmejnega sodelovanja Slovenije in Furlanije-Julijskih krajine

— V Zagrebu pogovor slovenskega finančnega ministra Mitje Gasparija s hrvaškim kolegom Božom Prkom o slovenskem ustavnem zakonu, skupnem nastopu do mednarodnih finančnih institucij in načinu odprave obveznosti do Italije, ki izhajajo iz Osimskeh sporazumov

— Delegacija slovenskega obrambnega ministrstva pod vodstvom ministra Jelka Kacina odpotovala na uradni obisk v Veliko Britanijo

— Odbor Državnega zbora za mednarodne odnose sprejel izjavo ob eksploziji bombe na letališču v Celovcu 8.9. Ob 20-letnici konjeniške policije slovenski policisti gostili predstavnike konjeniških policij iz Nemčije, Nizozemske, Švedske, Češke in Slovaške

— Državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve Ignac Golob sprejel odpravnico poslov poljskega veleposlaništva ob odprtju poljskega veleposlaništva v Ljubljani

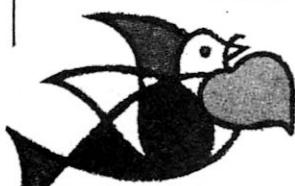
— Odbor Državnega zbora za notranjo politiko in pravosodje podprt predlog vlade, naj DZ iz zakonodajnega postopka umakne predlog zakona o odpravi dvojnega državljanstva, ki ga je v prvi obravnavi sprejel lani novembra

— Predsednik RS Milan Kučan sprejel iranskega veleposlanika Mehmedija Safarija

— Na tridnevнем obisku v Sloveniji bila delegacija skupine francosko-slovenskega prijateljstva v francoski narodni skupščini

SLOVENIJA

Aj/0/4
DEŽELA

SLOVENIJA - Ali bo letos Slovenija s turizmom prisluzila milijardo dolarjev? Po zadnjih podatkih, ki jih zbira Banka Slovenije, so s tujskim turizmom v prvih šestih mesecih leta ustvarili za 394 milijonov dolarjev deviznega priliva.

LJUBLJANA - v akciji Turistična porota bralcev Dela je že oblikovana lestvica desetih "naj" slovenskih turističnih krajev, ki se bodo potegovali za *Delov zlati lipov list in zelene liste*. Ti kraji so po dosedanjem številu zbranih kuponov: Atomske toplice, Čateške toplice, Simonov zaliv pri Izoli, Šmarješke toplice, Bohinj, Bovec, Ormož, Kranjska Gora, Moravske toplice in Ptuj.

*

AJDOVŠČINA - Slovesnost ob obletnici "največje bitke na Vipavskem" je v občini potekala 4. septembra pod gesлом "1600 let priložnosti in sprememb", v krajevni skupnosti Vrhopolje pa so ob tej priložnosti pripravili nov grb, brošuro o kraju in ljudski tabor, postavili pa so tudi več kot tri metre visok kamnit križ in vstavili vitražna okna v domači cerkvi. Okrog štirideset zgodovinarjev in arheologov je razpravljalo o državljanški in verski vojni med Rimljani ter o takratnem qdbodbu in mednarodnem simpoziju na dvorcu Zemono. Ceprav natančnega kraja, kjer sta se vojskovala cesar Teodozij in cesar Evgenij, znanstvenikom (še) ni uspelo določiti, Vrhopolčani menijo, da je bitka potekala na prostoru njihove krajevne skupnosti. Edino znamenje naj bi bila skala nad vasjo, kjer je po izročilu "Teodozij pred odločilno bitko goreče molil". Bog naj bi uslušal molitev in z orkanskim vetrom pomagal k zmagi njegove vojske.

*

LOGATEC - Železniški promet skozi logaško postajo bo kmalu hitrejši in varnejši. Na postajnih tarih zamenjujejo stare kretnice, ki se ujemajo z novim sistemom signalno-varnostnih naprav. Logatec je bil še ena redkih zastarelih postaj na slovenskih magistralnih progah.

*

VELENJE - Titov spomenik bo zaenkrat še ostal na osrednjem velenjskem trgu, pravijo Velenčani, ki nameravajo spomenik v prihodnosti prestaviti iz središča parka pred skupščinsko poslopje.

*

CELJE - Klub podjetnikov Zlatorog, ki je bil po objavljenem natečaju izbran za najemnika Celjskega doma z najbolj celovito programsko ponudbo, je v hudi zadregi: še vedno mu namreč ni uspelo najti gostinca, ki bi bil pripravljen vlagati v gostinsko ureditev prostorov Celjskega doma in zagotoviti kakovostno gostinsko ponudbo. Zato je ureditev celjskega doma za nedoločen čas odložena.

*

Celjski dom

GLAVNE TURISTIČNE SEZONE JE KONEC
In kako je v Sloveniji izgledal "turizem po meri ljudi"?

OBRNITE SE ... 1,2,3, ... ZDAJ!

DUTOV LJ NA KRASU - Vinogradnik Boris Lisjak iz Dutovelj je ob številnih prizanjih doma in na tujem prejel letos za svoj teran še priznanje reda sv. Fortunata. Njegova vina so tudi v ponudbi slovenskega protokola.

*

RIBNICA - Vse leto potekajo v Ribnici številne dejavnosti, s katerimi so zaznamovali praznovanje stoletnice lovstva v ribniški dolini ter tradicionalni sejem suhe robe in lončarstva. Pred kratkim so se lotili še urejanja ribniškega gradu oziroma tamkajšnjega parka kulturnikov. V njem so svoje mesto dobili vsi znani možje ribniške doline, ki so svoj čas veliko prispevali k uveljavljanju slovenstva. Načete spomenike so obnovili do 4. septembra, ko je Ribnica praznovala dva dni. Ribničani so za proslavitev obletnice pripravili lovsko parado, razstave, koncerte, sejem suhe robe in drugo.

*

IDRIJA - Dandanes 300 let stará idrijska čipka osvaja modni svet, Idrijčanec jo vračajo modnim oblačilom. "Vilinska" oblačila iz Idrije so predstavili tudi v okviru letosnjega čipkarskega festivala v gradu Geverkenegg 26. avgusta. Revija je bila priložnost za zgodovinski preokret, za RAZGLASITEV ZAVAROVANJA IMENA IDRIJSKE ČIPKE in za določitev njenega geografskega porekla, kar vse je zelo pomembno za predstavitev njene blagovne znamke.

*

LJUBLJANA - V počastitev 40. vinskega sejma je šel izpred trnovske gostilne Fortunat sprevod, v katerem so sodelovali predstavniki ljubljanskih gostilničarjev, merilci vina, mestni kletar in sodnik, predstavniki vseh treh vinskih območij in drugi. Udeležence je pot vodila do Mestne hiše, kjer jih je sprejel župan, ki je pil vino iz posebnega "županovega kozarca". Sprevod se je končal na Prešernovem trgu.

GLEDALIŠKE, GLASBENE,
PLESNE IN FILMSKE PRIREDITVE
- FESTIVALI IN RAZSTAVE

PIRAN - Tradicionalni Neptunov krst je bil 10. septembra na Bernardinu. Slikovita prireditev z gusarji (učenci višjih letnikov Srednje pomorske šole) in sužnji (učenci prvih letnikov) vsako leto privabi veliko domačih in tujih gostov in prijetno popesti zadnje trenutke turistične sezone.

*

VRHNIKA PRI LOŽU - V tem kraju so 21. avgusta slovesno praznovali stoletnico mostu, ki so ga vaščani zgradili sami. Organizatorji so pripravili bogat program, ki se je začel v trenutku, ko so nebo prekrlila padala in vse polno zmajev.

SLOVEN GRADEC
OB DOMAČEM OGNIŠČU - rastava
kulinaričnih dobrov
16.09.94-17.09.94

BREŽICE
22. SREČANJE POBRATENIH
PEVSKIH ZBOROV IZ SLOVENIJE
IN ZAMEJSTVA
24.09.94

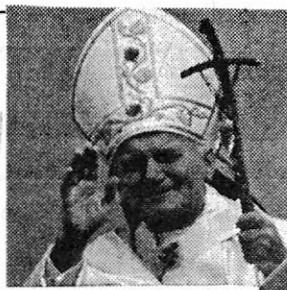
MULJAVA
POLJSKI LOV - zabavna in kulturna
prireditev
24.09.94

RADENCI
PRAZNIK GROZDJIA IN MOŠTA
24.09.94

MARIBOR
TRGATEV STARE TRTE - turistična
prireditev
02.10.94

PO SVETU

TISK

"... učil ju, ž
zelo dobro strani
čeprav ne uči slovenšči
v nadar, ... p
i morda, roč
vaj vsako stran
imnazije nač
ljanščini. Pr
ekakšen mehki
čemski in vorska
judi, juna veral-

NEDELJA

SARAJEVO - "PREPOZNALI JIH BOSTE PO NJIHOVIH DELIH", je citiral besede iz Svetega pisma Alja Izetbegovič, predsednik BIH potem, ko je bil papežev prihod v Sarajevo, načrtovan za 8. september, odpovedan. To naj bi bila najtežja in tvegana misija Janeza Pavla II, toda sveti oče je hotel mesto klub vsemu obiskati. Njegov obisk je bil povezan z neprikritimi grožnjami Radovana Karadžića in jasnim sovraštvom Srbske pravoslavne cerkve. K odpovedi papeževega obiska pa so pripomogli tudi UNPROFOR, Anglija in Francija - vsi ti prikrito podpirajo zločinsko srbsko politiko in prav njim so bile namenjene Izetbegovičeve besede. Bošnjaški (muslimanski) novinarji, ki za etnične radijske oddaje v Melbournu poročajo iz Sarajeva, so bili očitno globoko potreseni, žalostni in razočarani. Povedali so kako zelo so se Sarajevčani, pa naj so bili muslimani, katoliki ali celo neki pravoslavci veselili tega obiska; zdaj jim je še bolj jasno, da svetu ni mar kaj se bo z njimi zgodilo - prihaja pa nova zima in kdo ve koliko jih bo preživel.

ZAGREB - JANEZ PAVEL II. NA HRVAŠKEM

Vročično pričakovanje svetega očeta na Hrvaškem je mimo. Zagreb je 10. in 11. septembra končno dočkal ta velik dogodek, ki so ga slovesno sklenili ob 900-letnici zagrebške škofije v nedeljo, 11. septembra s papeževim mašo na zagrebškem hipodromu. Po Zagrebu so že nekaj dni prej razobesili velike panoje, ki so prikazovali Karola Woytilo z razprtimi rokami pod geslom *Papež je z vami!*! Papež se je v Zagrebu srečal tudi z duhovniki, redovniki in redovnicami, v predsedniških dvorih pa se je sestal s predsednikom dr. Franjom Tuđmanom. V hrvaško prestolnico je dopotovalo okrog 50 kardinalov iz vsega sveta, na hipodromu pa je bilo prisotnih kakih milijon ljudi. Sveti oče se je za ta obisk pripravljal že dlje časa, učil se je celo hrvaškega jezika. Tudi verniki iz Slovenije so prišli v Zagreb z avtobusi in za njih je bil ob odru pripravljen poseben prostor.

ZALOŽNIŠKO DEJANJE STOLETJA

Se letos, 8. novembra bo izšla knjiga "uspešnica uspešnic", kakor pravijo knjigari papeža Janeza Pavla II. *"Prestopiti prag upanja"*. Vsebovala bo ključne papeževe misli o kar kočljivih vprašanjih. Originalen naslov knjige bo *"Varcare la soglia della speranza"*, ki ga je, kakor trdijo, priporočil papež sam. V Italiji jo bo natisnila založba Mondadori prav v času, ko se bo papež odpravil na obisk v Združene države. Založba Mladinska knjiga iz Slovenije je podpisala pogodbo, s katero si je pridobila ekskluzivno pravico za izdajo knjige v slovenskem in hrvaškem jeziku. Knjiga bo imela približno 220 strani in bo izšla še razen italijanskega tudi v angleškem jeziku.

DRAGA PRI OPĆINAH - Tradicionalnih študijskih dnevov v Dragi so se tudi letos udeležili slovenski zdomci z vsega sveta. Tema letošnjega pogovora so bila dogajanja v Sloveniji in meddržavni odnosi. Udeležila sta se jih tudi Lojze Peterle in Janez Janša. Vzporedno z Drago je potekala *"Draga mladih"* na temo *"Pot do poklica in zaposlitve"*. Srečanje je bilo od 1. do 3. septembra.

CELOVEC - V Celovcu je od 13. do 21. avgusta potekal 61. sejem z geslom *Novo veselje*. Predstavilo se je 670 podjetij iz 25 držav, med njimi tudi Slovenija s 6 podjetji iz Ljubljane, Kranja, Kamnika, Grosuplja in Brežic. V obisk slovenskih novinarjev je organizator med drugim vključil tudi ogled turistične kmetije družine Kobarnik. Kmetija ima širi rožice, kar je znak najvišje kakovosti in lahko sprejme deset gostov. Župan Celovca pa je poudaril dobro sodelovanje z Ljubljano.

V cerkvenem listu krške škofije NEDELJA, je Janko Zerzer pod naslovom *Avstralija nam je bližja, kakor mislimo*, med drugim zapisal: Medtem ko je bila npr. politična zavest in kulturna organiziranost ter dejavnost pri argentinskih Slovencih vedno neverjetno močno razvita, se delovanje avstralskih društev močno osredotoča na družabnost, ki je po svoje seveda tudi pomembna. Toda čeprav so razlike še tako velike, nekaj sem doživel povsod enaki meri - obiskovalci iz Koroške so sprejeti z nepopisno prisrčnostjo, in tisti, ki iz domovine prinaša domačo pesem in spomin na rojstni kraj ali vsaj njegovo bližino, je deležen neskončne hvaležnosti. To lahko potrdijo pevci... seveda celovški Gallus, ki je od vseh naših zborov prepotoval že največ sveta...

NAŠ TEDNIK

Tudi *Naš tednik* je prinesel nekaj obširnih reportaž o turneji mešanega pevskega zborja Jakob Petelin Gallus pri avstralskih rojakih pod naslovom *Pesem povezuje zamejsko Koroško in zdomsko Avstralijo, Zivelji avstralski Slovenci! Hvala Avstraliji! Koala!*... v kratkem pa je Miha Vrbinc prikazal tudi Avstralijo in srečanja s Slovenci od A do Z. Zapisal je še, da so bili pevci *Gallusa* v Avstraliji poslanci dvojezične Koroške, ki jo imenujejo zibelko slovenstva ... Dipl. trg. J. Habernik je v svojem prispevku dejal, da so člani *Gallusa* med bivanjem v Avstraliji namesto hvala rekli kar koala! in prepevali ter bodrili slovenske rojake...

VEČERNJE NOVOSTI in POLITIKA

Beograjska časnika škodoželjno poročata o pošiljki orožja iz Slovenije, ki so ga zasegli v Avstriji, namenjeno pa je bilo Iranu. Vse skupaj je povezano s sporazumom o tehničnem sodelovanju, ki sta ga na začetku leta podpisala Ljubljana in Teheran. V ozadju pa se skriva skupna pomoč muslimanski državi Alji Izetbegovič, pišejo Novosti. Tudi Politika, vodilni srbski dnevnik, piše, da se je Avstrija odločila okrepliti nadzor nad mejo s Slovenijo, ker so "Slovenci poskušali prek Dunaja pretihotapiti vojaško opremo za Iran". Da bi poudarili slab sloves Slovenije, se hkrati (retorično) sprašuje, ali ni Slovenija prišla do boljšega standarda od drugih v nekdaj Jugoslaviji "največ zaradi uspešnih transakcij sredstev za ubijanje". V Beogradu poudarjajo, da se devizne rezerve Slovenije stalno povečujejo, čeprav ima negativno trgovinsko balanco s svetom, in zaključujejo, da si Ljubljana polni žepe s pomočjo nelegalnih sredstev, vendar Evropa to zdaj končno spoznava in bo preprečila vstop Slovenije v Evropsko Unijo(EU).

MLADIKA

Iz tržaške Mladike pod naslovom *Časnikarski izpit v slovenščini*: Helena Jovanovič iz Trsta je prva časnikarka, ki je lahko opravila državni poklicni izpit iz časnikarstva v slovenščini. To predvidevajo dopolnitve pravilnika o izpitih, ki jih je predlagal član Vsesedržavnega sveta Časnikarske zbornice dr. Drago Legiša, potrdilo pa jih je pravosodno ministrstvo. Doslej so v Italiji veljala pravila o izpitu v manjšinski materinščini le za Nemce. Zdaj to velja tudi za Slovence, Francoze in Ladince.

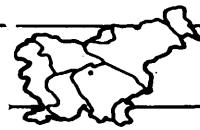
GLAS ISTRE

Hrvaški veleposlanik v Sloveniji Miljenko Žagar je v *Glasu Istre* med drugim dejal, da ima sedaj Slovenija 140 milijonov dolarjev suficita v trgovjanju s Hrvaško: "Želimo sodelovanje, toda recipročno in pravično" poudarja Žagar "Takšno stališče bi morala imeti tudi Slovenija, da bi poslovno sodelovanje teklo mirno in se odnosi stabilizirali na ravni držav z visoko razvito demokracijo...S skupno voljo nam bo uspelo zgraditi vzorne medsebojne odnose..."

NEUE KARNTNER TAGESZEITUNG

Ali naj bo Koroška skupaj s Slovenijo in Furlanijo prizorišče zimskih olimpijskih iger leta 2002, se sprašuje avstrijski dnevnik in dodaja, da odgovor na to vprašanje ni lahek. Nasprotniki ideje menijo, naj bi politiki raje gradili stanovanja, ali pa, da bo okolje skaženo. Domačini se bojijo, da bo Koroška še dražja. Druga stran pa v olimpijskih igrah vidi močno spodbudo za turizem. Poleg tega športniki že nekaj let zahtevajo novo ledeno dvorano v Celovcu. Brez iger pa je ta projekt mrtev.

GOSPODARSTVO

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
September 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Australija	1 AUD	91. 1663	91. 7149
Nemčija	1 DEM	75. 5968	80. 0758
ZDA	1 USD	122. 9135	123. 6531

V Sloveniji je 49. 712 podjetij in družb, od teh jih je bilo 1384 ustanovljenih s tujim kapitalom, z mešanim kapitalom 2001. Največ podjetij, dobra tretjina, se ukvarja s finančnimi in tehničnimi poslovnimi storitvami, četrtna s trgovino, samo vsako osmo pa z industrijo.

STARE SLUŽBE DRUŠTVENEGA KNJIGOVODSTVA NI VEČ
Službe družvenega knjigovodstva (SDK) od 20. avgusta letos ni več. Plačilni promet v državi, davčno nadziranje, statistiko in revidiranje lastninskega preoblikovanja bo po novem opravljala Agencija za plačilni promet, nadziranje in informiranje. Vse to v skladu z zakonom, ki so ga sprejeli poslanci na zadnjem julijskem parlamentarnem zasedanju in je objavljen v slovenskem Uradnem listu. Mnogi z novim zakonom niso zadovoljni, saj menijo, da bo dovolil še hujše zlorabe družbene lastnine. Sporno je med drugim tudi to, da bo Agencija popolnoma podrejena in odgovorna le finančnemu ministru in vladu.

BLAGAJNIŠKI ZAPIS Z NAKUPNIM BONOM

21. julija letos se je začelo preko borznega informacijskega sistema (BiS), ki povezuje vse borzne hiše širom Slovenije, trgovati s posebnim vrednostnim papirjem, ki ga je izdala Banka Slovenije. Šlo je za blagajniški zapis z nakupnim bonom, kratkoročen vrednostni papir, ki je bil sprejet v borzno kotacijo. Že v prvih dneh se je v blagajniških zapisev začelo stekati na desetine milijonov tolarjev. Mag. Bogomir Kos, namestnik guvernerja Banke Slovenije, je razkril, kaj se v zadnjih mesecih resnično dogaja s slovensko ekonomijo in pojšnjuje, zakaj je centralna banka izdala blagajniški zapis z nakupnim bonom, ki je do tal pretesel domaći finančni trg. Spomladi so namreč začeli ugotavljati, da obstaja nevarnost, da bi se povečal trend rasti cen, osnovni cilje pa je bil, da se privijejo uzde inflaciji. Vedeli so tudi, da se bo v poletnih mesecih povečal priliv deviz v državo, razlogov za tak postopek pa je bilo še več. Ena glavnih značilnosti izdanega zapisa je ta, da je zelo donosen in izredno varen, saj ga je izdala centralna banka, ki denar tiska. Vrednost osnovne misije zapisov je dosegla osem milijard tolarjev, do sedaj pa je bilo vsega skupaj vpisanih 22 milijard tolarjev. To je tudi edinstven primer v zgodovini, da centralna banka umakne skoraj tretjino primarnega denarja iz obtoka in ga na drugi strani plasira v obtok. Za mnoge je velika dilema, kaj se bo zgodilo po 1. decembru, ko zapade tolarški del zapisov.

ZAKAJ V SLOVENIJI PADA NEMŠKA MARKA

Menjalniški tečaj marke pada zato, ker so ljudje v letošnjih osmih mesecih menjalnicam prodali za 480 milijonov mark več deviz, kot so jih v menjalnicah kupili. Držanje mark v nogavicah je pri padajočem deviznem tečaju v primerjavi z blagajniškim zapisom prava poguba.

VLAGATELJEM LASTNINSKIH CERTIFIKATOV

V zadnjem času, ko so občila polna reklam pooblaščenih investicijskih družb, se veliko ljudi zaskrbljeno sprašuje, kaj storiti z lastninskim certifikatom, časa pa je še leto dni, saj je zadnji rok za vložitev julij 1995. Potrebno se je temeljito pozanimati kam vložiti svoj delež. Državljanom svetujejo, naj se informirajo o tem, čigav kapital je v posameznih družbah oziroma kdo bo upravljal s certifikati.

POHABLJANJE ZAKONA O DENACIONALIZACIJI

Združenje lastnikov razlaženega premoženja Slovenije (ZLRP) s pozornostjo in začudenjem spremlja pohabljanje zakona o denacionalizaciji. Državni zbor ne sprejema jamstva za obveznice Slovenskega odškodninskega sklada, obenem pa podaljšuje rok za izplačevanje glavnice za več kot 10 let - tja v leto 2005. Predlog za spremembo zakona o denacionalizaciji podpirata Gospodarska zbornica Slovenije, za katero pri združenju menijo, da je po sestavi, članih in miselnosti še ostanek monolitne komunistične trdnjave in združenje delodajalcev Slovenije. Tudi za zadnje menijo, da je večinsko sestavljenio iz vodilnih struktur prejšnjega režima. Gospodarska zbornica Slovenije je podprla tudi ustavovite Konzorcija zavezancev za vračilo poddržavljenega premoženja (beri: združenja direktorjev podjetij, ki naj bi postali večinski lastniki istih podjetij). Pravih lastnikov slovenskega premoženja ne varuje nihče, svetovna javnost ima pravico to izvedeti, je zapisalo predsedstvo ZLRP Slovenije.

BREŽIŠKA PRALNICA DENARJA

O novi aferi Hypoco mo že pisali, ta se bo razpletala zdaj po vrhutu politikov z dopusta. Nekatera podjetja iz tega sistema so med zadnjim volilno kampanjo sponzorirala Drnovškovo vladajočo stranko LDS (Liberalno demokracijo S), Mirko Filakovčič, večinski lastnik sistema, takrat še hrvaški državljan, pa je v tistem času dobil slovensko državljanstvo, ki mu ga je (izredno) podelila Drnovškova vlada.

V Sloveniji je 2420 hektarov hmeljišč, na katerih naj bi letos obrali okrog 4000 ton hmelja. Tretjino hmelja bodo izvozili v ZDA, drugo tretjino v Zvezno republiko Nemčijo. V Savinjski dolini so to rastlino prvič zasadili leta 1870. Danes razen goldinga tu sadijo tudi hmelj aoro.

RESNICA O CATCH THE CASH AFERI

Kot trdijo nekateri, je imela v igri, v kateri je bilo ogoljufanih osem odstotkov slovenskega volilnega telesa, pomembno vlogo družina sekretarja v ministrstvu za gospodarske dejavnosti Iva Baniča (hči, sin in set so potegnili mastne dobičke in se nemara prav zaradi tega nahajo v tujini). V vse skupaj pa so bili vpleteni tudi policisti. Koliko časa se bo še razpletala zgodba oškodovanih v igri Catch the cash(CC) očitno ne ve nihče, niti društvo oškodovancev, niti njihov odvetnik Daniel Starman.

LUKA KOPER PRIPADLA LJUBLJANI

Med poletnimi počitnicami je vlada sprejela sklep, da bo država postalca večinski lastnik Luke Koper. Pravijo, da je luška dejavnost posebnega družbenega pomena, saj gre za edino pristanišče v državi. Če bi Luka lastnili po klasičnem sistemu, bi to lahko postalno nevarno. Delnice bi se kupovale na prostem trgu in kupil bi jih lahko kdorkoli. Večinski lastniki bi tako lahko postalni tuji (gre za govorice o italijanskih appetitih po koprskem pristanišču). Kaj bi se zgodilo, če se luška dejavnost ne bi več izplačala? Tuji lastniki bi zaprli svoja skladišča in začeli z drugo dejavnostjo na tem območju. Slovenija bi bila ob pristanišču. Kaj će bi se Trst in Reka združila in kupila večino koprskih delnic ter namenoma zavrla dejavnost v Luki?

SLOVENIJA JE PRVA DRŽAVA, KI UPORABLJA RUSKE SATELITSKE KOMUNIKACIJE

V Ljubljani so bili v tem poletju pogovori med delegacijama ministrstev za znanost in tehnologijo Slovenije in Rusije. Rusom je bilo tisto kar so videli na področju kemijskih, fizikalnih in elektronskih znanosti, zelo zanimivo. Prepričali so se, da ima Slovenija zelo dobre znanstvene delavce ter izvrsten znanstveno-tehnološki potencial. Slovenija je prva in edina država na svetu, ki ima dostop do njihove banke podatkov, ki deluje v okviru sistema satelitskih komunikacij. Pogovarjali so se tudi o sodelovanju obeh univerz.

NAVTIČNO PODJETJE SEAWAY V NOVTH PROSTORIH NA BLEUDU

To podjetje je doslej razvilo že 58 projektov za 22 izdelovalcev plovil v desetih državah in je edino specializirano podjetje v Evropi za razvoj plovil. Letošnji promet Seawaya naj bi dosegel od pet do šest milijonov mark, od tega z izvozom 95 odstotkov.

PORTOROŠKA DROGA HOČE V SOLINAH GOJITI RAKCE

Zdaj, ko je Droga Portorož pridobila pravico do upravljanja sečoveljskih (in strunjanskih) solin za dobo 99 let, se je odločila za širokopotezne načrte pri vzgoji morskih organizmov. Na površino 60 hektarov bi radi pripeljali milijon mladič rakcev (japonske kozice).

VEČINSKI LASTNIK SEČOVELJSKEGA LETALIŠČA

Večinski lastnik (s 95,25 odstotka deleža) Aerodroma Portorož, d.o.o., je postal piranska občina. Poslovanje naj bi, kot je slišati, kmalu prenesli na družbo, ki jo bodo ustanovili zdaj zaposleni na letališču.

RADENSKA POLNI SLIVOVKO

Znano je, da v Radencih polnijo znamenito radensko slatino in brezalkoholne pijače. Manj pa je znano, da polnijo tudi domačo prekmursko slivovko vrhunskega okusa in kakovosti. Na mednarodnem vinskem sejmu Vino 94 v Ljubljani, kjer so ocenjevali vina in žgane pijače, je slivovka Radenske Zvezda, d.o.o., iz Murske Sobote dobila zlato medaljo za kakovost.

LAŠKI RIZLING IZ MARIBORSKE KLETI SPET NAGRAJEN

Med šampioni letosnjega mednarodnega ocenjevanja vin v Ljubljani, ki je bil konec avgusta, je tudi laški rizling, pozna trgatev 92 iz mariborske vinske kleti. To vino je edino iz evropskih držav, ki se ponaša s tem najžlahtnejšim priznanjem, druga dva naslova so dodelili Američanom.

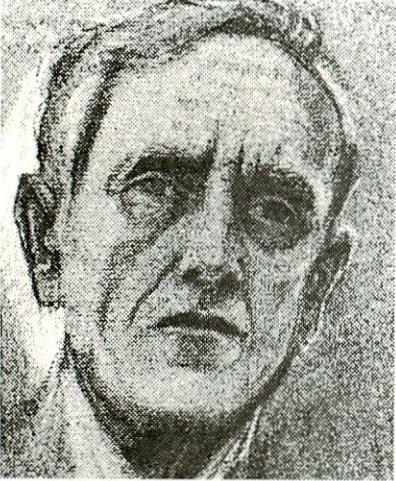
DELNIČARSKI NESPORAZUM

V podjetju, ki se je lastnilo prvo, v Leku, je na skupščini delničarjev že prišlo do prvega zapleta. Skladi, zlasti pokojninski, so nasprotovali razdelitvi dobička. Dobikek naj bi dobili tisti, ki so delnice dobili še s privatizacijo jugo-Markovičeve zakonodaje, tisti pa, ki so jih vplačali zdaj s certifikatu ne bi bili deležni dobička. Zgodba se še ni razpletela.

KULTURA

SLOVAR - Slovenci smo Slovenci zaradi svojega jezika! Ves besedni zaklad sodobne slovenščine v eni knjigi, iz dosedanjih petih knjig slovarja ena sama knjiga. Knjiga bo izšla ob koncu letosnjega leta. Prednaročniška cena je bila 18.687,00 SIT.

DOKUMENTI SLOVENSTVA - 73 izbranih tem iz slovenske zgodovine od naselitve v 6. stoletju do konca druge svetovne vojne, 214 črno-belih in 171 barvnih dokumentov, 276 strani, bogata vezava, cena 13.986,00 SIT.

ARHITEKT IVAN VURNIK (1884 - 1971) PRVIČ PREDSTAVLJEN SLOVENSKI JAVNOSTI
Bogat opus arhitekta Ivana Vurnika, ki je skupaj s Plečnikom in Fabianijem utiral pot moderni slovenski arhitekturi, bo ob 110-letnici rojstva prvič predstavljen domači in tujji javnosti (september-oktober). Njegova vsestranska aktivnost sega od oblikovanja prek izjemnih stavbrskih dosežkov do uvajanja sodobnih urbanističnih teženj. Uspešno je deloval tudi kot univerzitetni predavatelj in pisec teoretičnih besed. Vsebinsko in oblikovno zasnovno razstave pripravlja Organizacijski odbor projekta Vurnik, ki deluje pri *Trajni delovni skupnosti arhitektov DESSA*.

SLIKAR RIHARD JAKOPIČ

Jakopiča pozna slovenska javnost predvsem po oljnih slikah, ki spadajo v slovensko klasiko 20. stoletja. Po krivem nekoliko manj je znan kot pobudnik prenekaterih zamisli za kulturne ustanove vseslovenskega pomena (univerze, likovne akademije in še česa). Malokdo tudi ve, da je bil Jakopič freskant. Ena teh je na vogalu Njegoševe in Masarykove ceste v Ljubljani v predverju orjaške stavbe. Stavbo Ljubljanci še danes imenujejo "Meksika". Jakopič je dobil od magistrata leta 1927 naročilo za freske na temo družine in dela, končane so bile leta 1928. Fotografija spodaj je Jakopičeva freska, ki jo na žalost niso obnovili niti ob lanskoletni obletnici njegove smrti.

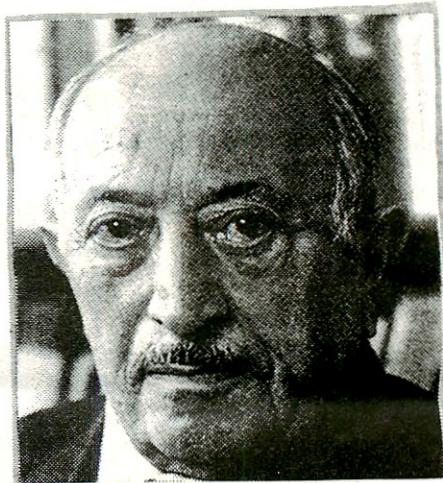

Rihard Jakopič: Družina, freska, 1928

VROČA TEMĀ

PRED IZIDOM GLASU SLOVENIJE...
Iz tednika MLADINA, št. 36, 6. 9. 94

PRIHAJA LOVEC NA NACISTIČNE ZLOCINCE

V Ljubljano bo 13. septembra (op.u. časnik zaključujemo 12. septembra) letos na javno predstavitev svoje knjige spominov "Pravica ne maščevanje" (*Recht, nicht Rache*), ki jo je v prevodu Bojana Grobovška te dni izdala Delavska enotnost, prišel na krajši obisk Simon Wiesenthal, direktor Židovskega dokumentacijskega centra na Dunaju in znan "Lovec na nacistične zlocince". Wiesenthal bo predaval v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti ter za Zvezo združenj borcev NOB. Obisk ima tudi simboličen pomen. Zaradi načelnega vztrajanja na tradicijah antifašizma je Slovenija edina nova država, ki jo Wiesenthal obiskuje po razpadu nekdanje Jugoslavije. Mladina pa kljub temu govorí o demontaži antifašizma v Sloveniji, o čemer po mnenju pisca članka Igorja Mekine, pričajo oskrunjeni spomeniki NOB-ja, brez obrazložitev ustavljeni preiskovalni postopki proti otoženim za hude vojne zločine v drugi svetovni vojni in pobude za rehabilitacijo nekaterih najznamenitejših slovenskih obsojencev za vojne zločine v drugi vojni. Sporna je tudi praksa izrekanja "zavnih" sodb zaradi vojnih zločinov obsojenim posameznikom, večinoma pripadnikov domobranksih enot. Pisec članka navaja kot najbolj očiten primer take zlorabe slučaj Vinka Levstika. Podrobnejše pa opisuje slučaj škofa Gregorija Rožmana. Pisec dalje pravi, da neglede na to, da je bil Simon Wiesenthal vedno oster nasprotnik komunizma, ni nikoli odstopil od prepirčanja, da je relativizacija zgodovinskih dejstev ter izenačevanje nacifašistične kolaboracije s komunizmom nesprejemljivo. Wiesenthal je namreč prepičan, da se tudi diktature med seboj razlikujejo... najslabša pa naj bi bila nacionalsocialistična.

SIMON WIESENTHAL se je rodil 31. decembra 1908 v Buczacu v Galiciji. Nacisti so ga aretirali leta 1941 in do konca vojne je romal skozi dvanašt koncentracijskih taborišč, kjer je večkrat za las ubežal smerti. Ob koncu vojne je postal sodelavec "War crime office-a", leta 1947 pa je v Linzu ustavil Center za zbiranje dokumentov o usodah judov in njihovih preganjalcih. Uspel je zbrati dokazano gradivo proti več kot 6000 nacifašističnim in kolaboracionističnim zločincem. Pri tem jih je več kot 1100 tudi prišlo pred sodišča. Nemčija mu je podelila veliki križ za zasluge z lento, ameriška vlada pa zlato kongresno medaljo. Je petkratni častni doktor, poveljnik Oranskega reda, Comendatore della Repubblica Italiana in vitež francoske častne legije. Ni religiozen žid, vendar se židovstvo ne odreka. Večkrat je podprt prizadevanja slovenske manjštine na Koroškem za izpolnjevanje avstrijske državne pogodbe, ob vojni in se hkrati pridružil apelom za odpravo embarga na uvoz orožja za bosansko vojsko.

TUDI TO JE AVSTRALIJA...

PRVI UMOR POLITIKA V 206-LETNI AVSTRALSKI ZGODOVINI EDEN OD STARŠEV JOHNA NEWMANA SLOVENEC?

Sydney, 5. september 1994 - Umor člana parlamenta NSW, poslanca za Cabramatto, laburista Johna Newmana je prvi umor politika v Avstraliji -toda ne tudi prvi poskus. Dnevnik The Sun navaja:

-1966 je strel zadel Arthurja Calwella, ki je bil takrat laburistični vodja opozicije, v brado. Bil je proti vojni v Vijetnamu.

-1978 je snajperist streljal na takratnega vodjo opozicijske liberalne stranke in ubil njegovega psa.

Casnik beleži še okrog 16 terorističnih napadov na avstralske odvetnike, tuje ambasade in predstavnštva ter druge javne objekte, ki so se končali z uspešnimi ali neuspešnimi eksplozijami, večkrat tudi s pisemskimi ali paketnimi bombami. In čeprav je bilo nekaj smrtnih žrtev, nikoli ni bil med njimi politik.

Ime 47 letnega Johna Newmana je ta teden polnilo vsa sredstva javnega obveščanja v Avstraliji. Neki časniki so navajali, da je bil rojen v Jugoslaviji, drugi na Madžarskem...malokdo pa je vedel, da je bil oče Johna Naumenka, ki si je spremenil priimek v Newman, Slovenec in je pokopan na Bledu. Po nekih informacijah je John zahajal tudi v slovenski klub Triglav in večkrat bi se mu pogled zaustavil na zemljevidu Slovenije, na blejskem območju.

Umorjeni avstralski politik John Newman - eden od staršev Slovenec?

John Newman, poslanec za Cabramatto, je bil velik borec proti azijskemu kriminalu in zato se kriminalisti in policisti nagibajo k domnevi, da je bil neznani storilec, katerega izstrelki so ga smrtno ranili pred njegovo hišo, Azijec, vendar imajo za zdaj v rokah le malo otpljivih sledi. John Newman je doživel leta 1979 veliko družinsko tragedijo, smrtno sta se ponesrečila noseča žena in sin. Zdaj pa je pustil za seboj zaročenko, Kitajko Xiao Jing Wang, ki je v Avstraliji še štiri leta, mater in brata Peter-a Naumenka.

MEDNARODNA KONFERENCA OB 100-LETNICI ŽENSKE VOLILNE PRAVICE V JUŽNI AVSTRALIJI

PRIHAJA ŠVICARSKA SLOVENKA...

Adelaide - V soboto, 8. oktobra 1994 bo v Adelaidi otvoritev *Mednarodne konference ob 100-letnici ženske volilne pravice v Južni Avstraliji*. Odprl jo bo avstralski prvi minister Paul Keating, navzoča bo tudi norveška prva ministrica Gro Tageshema.

Zanimivost za nas, Slovence: konference se bo udeležila švicarska Slovenka, profesorica jezikov na univerzi v Bernu, Ljudmila Schmid Semn. Gospa Schmid bo po Adelaidi obiskala še Sydney (12. in 13. oktobra), kjer bi se rada srečala z rojaki, ki jih zanima slovenska jezikovna kultura.

In še ena zanimivost: sin gospe Schmid, Mihail, je bil pred leti član "Švicarske papeževe garde", sedaj pa končuje pravne študije v Lausani v Švici.

Upamo, da bo gospa Schmid s svojimi rojaki v Avstraliji navezala nekaj koristnih stikov.

Dr. Stanislav Frank, Adelaide

One of the leaders in refrigerators, freezers, stoves, ovens, washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

ŠE IZ NAŠE SLOVENSKE SKUPNOSTI

NOVO VODSTVO SVETA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ VIKTORIJE

Melbourne - Predsedniško mesto SSO je tokrat pripadlo Ivanki Kolačko, podpredsedniško Petru Mandelju, tajniško še naprej Štefki Matkovič.

SLOVENSKI PRIMORSKI SOCIALNI KLUB JADRAN

Melbourne - Vodstvo: predsednica Slava Kruks, podpredsednik Frenk Iskra, tajnik Rodni Kruks s pomočjo Milana Ogrizka.

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANICA

Melbourne - Vodstvo: ponovno izvoljena Ivanka Kolačko, podpredsednik Matija Cimerman, tajnik Ivan Lapuh.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

Melbourne - Vodstvo: predsednik Karl Bevc, podpredsednika Frenk Jelovčan in Toni Oberstar, tajnica Sonja Sušelj s pomočjo Helene Leber.

SLOVENSKA ZVEZA IVAN CANKAR GEELONG

Geelong - Vodstvo: predsednik Franc Kolenc, podpredsednik Rudi Horvat, tajnica Štefka Matkovič.

SPORTNO DRUŠTVO VESELI LOVCI ST. ALBANS

Melbourne - Vodstvo: predsednik Jože Caf, podpredsednik Slavc Blatnik, tajnik Martin Vidmar.

SLOVENSKO AKADEMSKO DRUŠTVO

Sydney - Nastalo leta 1970. Trenutno 15-16 članov, želijo pridobiti več mladine (v Sydneju je mladih akademikov slovenskega porekla vsaj okrog 150). Vodstvo: predsednik je postal Anton Gržina, podpredsednica Doroti Kobal, tajnica Danica Šajn-Fortuna in blagajnik Stane Samsa.

SLOVENSKI KLUB TRIGLAV

Sydney - Klub Triglav bo imel redni letni občni zbor 9. oktobra. Trenutno vodstvo: predsednik Emil Kukovec, podpredsednica Denise Vičič, tajnik Vid Stariha.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Sydney - Vodstvo: predsednik Jože Lah, pospredsednik Rajmond Smuk, tajnik Domenik Smuk.

SLOVENSKI KLUB V ADELAIDI

Adelaide - Vodstvo: predsednik David Pahor, podpredsednik Ivan Cafuta, tajnica Vida Končina.

Združenje SLOVENSKA BESEDA

Melbourne - V ponedeljek, 5. septembra je imelo združenje SLOVENSKA BESEDA - Slovenian Language Society (prvotno Združenje prijateljev slovenske besede) sestanek, na katerem je podala predsednica Sasha Ceferin poročilo nekaterih važnih dogodkov, razpravljali pa so tudi o projektih za bodočnost. Prisotnim je govorila o Expo '94, o publikaciji učnega programa, o sodelovanju združenja s slovenskim tiskom in radiom. Posebej je poudarila pomembnost uspehov naše mladine (ko je bila v Sydneju se je seznanila z nekaj uspešnimi Slovenci). Slovesno je predala učni program učiteljicam Viki Mrak in Sandi Ceferin. Povedala je, da se je pričelo z učenjem slovenščine na daljavo (correspondent course), vodi ga Sandi Ceferin. Pavel, Lenka in Matija Šraj so prvi trije učenci, upati je, da jih bo še dosti več, saj je takoj metoda učenja prilagojena potrebam študentov. Med načrti za prihodnost je najpomembnejša ideja, o kateri se je govorilo že prej: konferenca Slovencev izven meja Slovenije, ki naj bi bila posvečena vzdrževanju slovenske besede in kulture, pripravili naj bi jo v Avstraliji naslednje leto. Združenje pričakuje, da se jim bo pridružilo še več novih članov iz vse Avstralije, torej taki, ki podpirajo slovensko besedo (ni nujno, da bi hodili na sestanke). Letna članarina je \$ 10.00 in finančna sredstva so seveda nujno potrebna.

Postanite še jutri član!

Naslov: SLOVENSKA BESEDA, 43 Stockdale Avenue, Clayton, Victoria 3168. Telefon v delovnem času: (03) 802 4326

O ŠOLSTVU IN IZOBRAŽEVANJU

Sasha Ceferin

Upraviteljica okraja vzhod 2
Victorian School of Languages

Gel Freeman, Elizabeth Kleinhenz in Sasha Ceferin si ogledujejo novo izdani učni načrt za slovenščino
Slovenian Course Outlines

VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES LETNA KONFERENCA IN SLOVESNA PREDSTAVITEV JEZIKOV PRVIH IZDANIH UČNIH PROGRAMOV

V soboto, 20. avgusta se je zbral v University High School nad 600 učiteljev jezikov za svojo letno konferenco. Fokus konference je bil poučevanje jezikov na več stopnjah v istem razredu (multi-level classes).

Victorian School of Languages, v katero je sedaj vključeno tudi šolanje na daljavo (Distance Education), je trenutno po učinkovitosti učenja in po produktivnosti vodilna šola za jezike v Avstraliji. Je ponos viktorijske vlade, ki daje v svoji vzgojni politiki učenju jezikov prominentno mesto.

Zbrane učitelje in ravnatelje centrov je najprej nagovoril Principal g. Gil Freeman, potem pa je spregovoril še častni gost g. Phil Honeywood, parlamentarni tajnik za etnične zadeve, odgovoren ministrskemu predsedniku g. Kenneth-u. Omenil je uspehe šole in visok standard poučevanja ter važno vlogo, ki jo zavzema šola in njen kader v izpeljavi narodne in deželne jezikovne politike.

Po končani konferenci, ki je trajala do 12. 30 je bil na programu potem še en slovenski dogodek in sicer predstavitev prvišestnajstih učnih programov, ki so jih pripravili VSL učitelji in koordinatorji jezikov. Med njimi je bil tudi slovenski program, ki sem ga pripravila sama s pomočjo učiteljic Viki Mrak (VCE) in Sandi Ceferin (5-10).

Phil Honeywood je slovesno predstavil ta velik podvig jezikovne šole zbranim povabljenim gostom. Povabljeni so bili predstavniki jezikovnih skupnosti (omejeno na dva) in koordinatorjev jezikov. Od slovenske skupnosti je bil povabljen odpravnik poslov g. Aljaž Gosnar, predsednik Slovenskega narodnega sveta Viktorije in predsednik Sveta slovenskih organizacij. Od teh se je odzval povabilu samo takratni predsednik SSO g. Peter Mandelj.

O učnem programu za slovenščino in njegovi uporabi bi povedala nekaj bolj podrobnega v nadaljnjih številkah Glasu Slovenije. Je važen dokument, ki ni samo v uporabo pedagogov, temveč tudi v vednost drugih narodnosti, da smo Slovenci majhen narod, ki mnogo zmore.

20. avgusta na otvoritvi "Victorian School of Languages" učnih programov, med njimi slovenščino.
Na fotografiji z leve: Sandi Ceferin, Sasha Ceferin, Viki Mrak in Eva Byron-LOTE Manager, Board of Studies

Continued from G.S. No 34, page 11

THE TEACHING OF SLOVENIAN LANGUAGE IN AUSTRALIA

Teaching Resources

The only available textbook for teaching Slovenian suitable for Australian conditions as a basic text is still Slovenian Language Manual, produced by Prof. Gobetz for teaching in USA. It contains essential vocabulary fields, linguistic elements and exercises, so that it can be used by individuals or groups in a multilevel classroom.

However there are a number of textbooks published in Slovenia, which can be used to make teaching more varied and interesting - by use of cassettes, colour illustration, interesting ways of presenting words and sentence structures.

Slovenia has traditionally produced attractively illustrated books and magazines - nowadays also video documentaries - which are being used in teaching a range of topics.

The VCE two year course in Victoria has established the teaching of language through the topic approach, so that no single text can satisfy the need for broader contexts of language use and students interests.

Victorian School of Languages, where Slovenian is being taught, has extended this principle to all levels of primary and secondary schooling.

The **Slovenian Course Outlines 1994**, a Year 7 - 12 school program published by the school exemplifies this principle by making use of a wide variety of resources, including the Slovenian media in Australia.

Textbooks used in teaching Slovenian

- Gobetz and Loncar, *Slovenian Language Manual 1, 2*
Ohio, Slovenian Research Centre of America, 1976
Jug-Kranjec, *Slovenscina za tufce, Ljubljana*, Seminar slovenmskega jezika in kulture, 1979
Kukovic, *Sonja in Peter se učita slovensko 1, 2*, Celovec, Založba Drava, 1986
Morato-Vatovec, *Veselo v slovenscino*, Zavod Republike Slovenije za solstvo in sport, Ljubljana, 1993
Skrubc, *Slovenscina - Slovene. A Self-Study Course*, Ljubljana, RTV, 1983
- Toporšic, *Zakaj ne po slovensko. Slovene by direct method*, Ljubljana, SIM
Zagar, *Slovenska slovnica in jezikovna vadnica*, Maribor, Maribor, Založba obzorja, 1993

Literary Readers used in teaching Slovenian

- Ceferin, *Slovenian Literary Reader*, Melbourne, 1984
Dular et al., *Slovenski jezik I. Učbenik*, Maribor, Založba obzorja, 1982
Grafenauer, *Slovenske ljudske pravljice*, Ljubljana, Mladinska knjiga, 1992
Remic-Jager, *Slovenski jezik za poklicne, tehniške in druge sole za gospodarstvo ter družbene službe*, Maribor, Založba obzorja, 1976
Kolar and Pogorelec, *Slovenski jezik I. Sporočanje*, Maribor, Založba obzorja, 1982
Mihelic, *Slovensko berilo I, 2, 3*, Trieste, Tržarska knjigarna, 1969

Teacher References

- Fatur, *Knjizevnost I and II. Učbenik*, Maribor, Založba obzorja, 1982
Gregorc, *Slovenski jezik. Berilo z analizo, literarno zgodovino in teorijo, Vol I-S*, Ljubljana, Zavod SR Slovenije za solstvo, 1980
Kos, *Pregled slovenskega slovstva*, Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1980
Baz, *Slovensko ljudsko izročilo*, Ljubljana, Cankarjeva založba, 1980
Kuret, *Praznično leto Slovencev 1, 2*, Ljubljana, Družina, 1989.

NEWS FLASH

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

**NOW IN
AUSTRALIA**

**OFFERING THE FOLLOWING
RETURN AIRFARES**

*Navedena vsota je v ameriških dolarjih **US \$***

FRANKFURT	-LJUBLJANA	\$220
ROME	-LJUBLJANA	\$220
ZURICH	-LJUBLJANA	\$220
LONDON	-LJUBLJANA	\$275
MUNICH	-LJUBLJANA	\$165
VIENNA	-LJUBLJANA	\$165

FRANKFURT	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
MUNICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
LONDON	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
VIENNA	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ZURICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ROME	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400

FRANKFURT	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
MUNICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
LONDON	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
VIENNA	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ZURICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ROME	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350

ADRIA AIRWAYS
LEVEL 13, 115 Pitt Street
SYDNEY, NSW 2000
PHONE: 008 818 002
231 6899

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

"Moj prvi mož je bil slikar. Zaradi njega sem sedela dve leti in mu pozirala."

"Kaj pa drugi?"

"Drugi je bil blagajnik. Zaradi mene je sedel dve leti."

Po molitvi vpraša fantek mamo: "Mama, kdo pa je ta hudi Amen, ki naj ga nas Bog reši?" *

"Gospod doktor, ali ne verjamete, da se mrliči vračajo?"

"Na noben način. Ko bi to verjel, ne bi nikdar postal zdravnik."

Kje pa imaš moža, Mici?"

"V bolnici. Šla sva na obisk k znancem, pa mu je zdrsnilo na predpražniku, na katerem je pisalo dobrodošli."

"Dragica, ali bi kaj jokala, če bi jaz umrl?"

"Seveda bi, saj veš, da jokam za vsako neumnost."

Iz slovarja tujk: enolog je ljubitelj vina

GODOVNIKI

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji :

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Vinko Rizmal

Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo: Frances Gelt
Distribucija: S.Z. Gregorič Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Primorske novice, Družina, Mladina, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Mladika, Slovenia Weekly, turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci

GLAS SLOVENIJE
JE ČASNIK ZA VSAKEGA SLOVENCA
BREZ IZJEME...

Naročam GLAS SLOVENIJE

Priložen ček za:
letno naročnino \$ 50
ali polletno \$ 30

NASLOV: GLAS SLOVENIJE
2/15 Allandale rd.
Boronia, VIC 3155

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum